

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO
MINISTRAS**

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO
MINISTERIJOS IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS
MINISTERIJOS 1998 M. GEGUŽĖS 5 D. ĮSAKYMO NR. 85/233 „DĖL
DARBOVIEČIŲ ĮRENGIMO BENDRŲJŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO**

2019 m. liepos 4 d. Nr.A1-382/V-784

Vilnius

P a k e i ĉ i a m e Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1998 m. gegužės 5 d. įsakymą Nr. 85/233 „Dėl Darboviečių įrengimo bendrųjų nuostatų patvirtinimo“:

1. Pakeičiame nurodytą įsakymą ir jį išdėstome nauja redakcija (Darboviečių įrengimo bendrieji nuostatai nauja redakcija nedėstomi):

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO
MINISTRAS**

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL DARBOVIEČIŲ ĮRENGIMO BENDRŲJŲ NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO**

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi ir įgyvendindami 1989 m. lapkričio 30 d. Tarybos Direktyvą 89/654/EEB dėl būtiniausių darbovietai taikomų saugos ir sveikatos reikalavimų (pirmoji atskira Direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje) (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 5 skyrius, 1 tomas, p. 358) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2007 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/30/EB, iš dalies keičiančia Tarybos direktyvą 89/391/EEB, jos atskiras direktyvas ir Tarybos direktyvas 83/477/EEB,

91/383/EEB, 92/29/EEB bei 94/33/EB, siekiant supaprastinti ir racionalizuoti praktinio įgyvendinimo ataskaitas (OL 2007 L 165, p. 21):

1. T v i r t i n a m e Darboviečių įrengimo bendruosius nuostatus (pridedama).

2. N u s t a t o m e, kad:

2.1. darbovietės, kurios įsteigtos iki 2000 m. gruodžio 31 d. ir naudojamos po 2001 m. sausio 1 d., privalo atitikti privalomuosius minimalius saugos ir sveikatos reikalavimus esamoms darbovietėms.

2.2. Darbovietės, kurios įsteigtos ar pertvarkytos po 2000 m. gruodžio 31 d., privalo atitikti privalomuosius minimalius saugos ir sveikatos reikalavimus steigiamoms darbovietėms.

3. P a v e d a m e Lietuvos Respublikos valstybinei darbo inspekcijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kontroliuoti šiuo įsakymu patvirtintų Darboviečių įrengimo bendrųjų nuostatų reikalavimų vykdymą.“

2. Pakeičiame nurodytu įsakymu patvirtintus Darboviečių įrengimo bendruosius nuostatus:

2.1. Pakeičiame tvirtinimo žymą ir ją išdėstome taip:

„PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos
socialinės apsaugos ir
darbo ministro ir Lietuvos
Respublikos sveikatos
apsaugos ministro
1998 m. gegužės 5 d.
įsakymu Nr. 85/233“.

2.2. Pakeičiame I skyriaus pavadinimą ir jį išdėstome taip:

„I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS“.

2.3. Pakeičiame 1 punktą ir jį išdėstome taip:

„1. Darboviečių įrengimo bendrieji nuostatai (toliau – šie nuostatai) nustato privalomuosius minimalius saugos ir sveikatos reikalavimus darbovietėms.“

2.4. Pakeičiame 2 punktą ir jį išdėstome taip:

„2. Šiuose nuostatuose vartojamos sąvokos:

2.1. **Darbovietė** – tai darbo vieta įmonės, įstaigos, organizacijos (toliau – įmonė) patalpose ir bet kuri kita vieta įmonės teritorijoje, kurioje darbuotojai gali būti darbo metu.

2.2. Kitos šiuose nuostatuose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme.“

2.5. Pakeičiame 4.3 papunktį ir jį išdėstome taip:

„4.3. darbovietė ir įrenginiai, ypač nurodyti šių nuostatų 11 ir 22 punktuose, būtų reguliariai valomi;“.

2.6. Pakeičiame 4.4 papunktį ir jį išdėstome taip:

„4.4. saugos įrenginiai, įspėjantys apie gresiančius pavojus, ypač nurodytus šių nuostatų II, III ir IV skyriuose, būtų reguliariai techniškai prižiūrimi ir tikrinamas jų veikimas.“

2.7. Pakeičiame 5 punktą ir jį išdėstome taip:

„5. Šie nuostatai taikomi visų ekonominės veiklos rūšių įmonių esamoms ir steigiamoms darbovietėms.“

2.8. Pakeičiame II skyriaus pavadinimą ir jį išdėstome taip:

„II SKYRIUS

BENDRIEJI PRIVALOMIEJI MINIMALŪS SAUGOS IR SVEIKATOS REIKALAVIMAI, TAIKOMI STEIGIAMOMS IR ESAMOMS DARBOVIETĖMS“.

2.9. Pakeičiame 9.3 papunktį ir jį išdėstome taip:

„9.3. Evakavimo išėjimų durys turi atsidaryti evakavimo kryptimi (į išorę). Jeigu evakavimo išėjimas yra specialiai numatytas kaip atsarginis, durys negali būti stumdomosios arba sukamosios. Evakavimo išėjimo durys turi būti užsklendžiamos taip, kad, įvykus avarijai, jas lengvai ir nedelsdamas galėtų atidaryti bet kuris asmuo, jei to prireiktų.“

2.10. Pakeičiame 9.4 papunktį ir jį išdėstome taip:

„9.4. Evakavimo keliai ir išėjimai turi būti paženklinti, kaip nustatyta Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 1999 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 95 „Dėl Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatų“ (toliau – Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatai). Ženkilai turi būti patvarūs ir išdėstyti reikiamose vietose.“

2.11. Pakeičiame 9.5 papunktį ir jį išdėstome taip:

„9.5. Evakavimo išėjimo durys neturi būti rakinamos. Keliai bei durys, vedantys į evakavimo kelius ir išėjimus, privalo būti be kliūčių, kad bet kuriuo metu nekludomai būtų galima jais naudotis.“

2.12. Pakeičiame 10.2 papunktį ir jį išdėstome taip:

„10.2. Neautomatinės gaisro gesinimo priemonės turi būti lengvai pasiekiamos ir paprastos naudoti. Gaisro gesinimo priemonės turi būti paženklintos, kaip nustatyta Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatuose. Ženkilai turi būti patvarūs ir išdėstyti reikiamose vietose.“

2.13. Pakeičiame 11.1 papunktį ir jį išdėstome taip:

„11.1. Atsižvelgiant į darbo pobūdį ir darbuotojų fizinį krūvį, uždaroje patalpose darbovietėse turi būti pakankamai grynas oras, atitinkantis parametrus, nustatytus Lietuvos higienos normoje HN 23:2011 „Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-824/A1-389 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 23:2011

„Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo“, kituose darbuotojų saugos ir sveikatos norminiuose teisės aktuose. Jei įrengta dirbtinė vėdinimo sistema, ji turi veikti bet kuriuo metu. Vėdinimo įranga, ypač svarbi darbuotojų saugai ir sveikatai, privalo turėti kontrolės sistemą, rodančią bet kokį vėdinimo įrangos gedimą.“

2.14. Pakeičiame 12.1 papunktį ir jį išdėstome taip:

„12.1. Darbo patalpose darbo metu temperatūra, atsižvelgiant į darbo pobūdį ir darbuotojų fizinį krūvį, turi būti tinkama darbuotojams ir atitikti parametrus, nustatytus Lietuvos higienos normoje HN 69:2003 „Šiluminis komfortas ir pakankama šiluminė aplinka darbo patalpose. Parametrų norminės vertės ir matavimo reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. V-770 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 69:2003 „Šiluminis komfortas ir pakankama šiluminė aplinka darbo patalpose. Parametrų norminės vertės ir matavimo reikalavimai“ patvirtinimo“ (toliau – Lietuvos higienos norma HN 69:2003).“

2.15. Pakeičiame 17 punktą ir jį išdėstome taip:

„17. Persirengimo kambariai ir spintelės:

17.1. Jei darbuotojai darbo metu privalo dėvėti darbo drabužius, darbovietėje turi būti įrengti persirengimo kambariai. Į persirengimo kambarius turi būti lengvai patenkama. Persirengimo kambariai turi atitikti Buities, sanitarinių ir higienos patalpų įrengimo reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 24 d. nutarimu Nr. 501 „Dėl Buities, sanitarinių ir higienos patalpų įrengimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Buities, sanitarinių ir higienos patalpų įrengimo reikalavimų aprašas), nustatytus reikalavimus.

17.2. Persirengimo kambariai turi būti pakankamai patogūs, juose turi būti kiekvienam darbuotojui skirta patikimai uždaroma drabužių spintelė. Jei dirbama su pavojingomis medžiagomis, nešvarumais ar drėgnoje aplinkoje, kasdieniniams ir darbo drabužiams turi būti įrengtos atskiros spintelės.

17.3. Moterims ir vyrams turi būti įrengti atskiri persirengimo kambariai arba tam tikrais atvejais jiems turi būti sudaryta galimybė tuo pačiu persirengimo kambariu naudotis skirtingu metu.“

2.16. Papildome 19¹ punktu:

„19¹. Poilsio, persirengimo, drabužių, avalynės ir asmeninių apsaugos priemonių laikymo, sanitarinės ir maitinimo patalpos turi atitikti Buities, sanitarinių ir higienos patalpų įrengimo reikalavimų apraše nustatytus reikalavimus.“

2.17. Pakeičiame III skyriaus pavadinimą ir jį išdėstome taip:

„III SKYRIUS

PRIVALOMIEJI MINIMALŪS SAUGOS IR SVEIKATOS REIKALAVIMAI, TAIKOMI STEIGIAMOMS DARBOVIETĖMS“.

2.18. Pakeičiame 25.1 papunktį ir jį išdėstome taip:

„25.1. Darboviečių grindys turi būti tvirtos, stabilios ir neslidžios, be pavojingų išgaubų, angų ir nuožulnumų. Grindų dangos turi atitikti darbo pobūdį. Atsižvelgiant į darbo pobūdį ir į darbuotojų fizinę krūvį, darbo vietose turi būti tinkama šilumos izoliacija, užtikrinanti pakankamą šiluminę aplinką, nustatytą Lietuvos higienos normoje HN 69:2003.“

2.19. Pakeičiame 28.2 papunktį ir jį išdėstome taip:

„28.2. Pėsčiųjų judėjimo ir (arba) krovinių gabenimo kelių matmenys turi būti nustatyti atsižvelgiant į potencialių naudotojų skaičių ir įmonės tipą. Jei judėjimo keliai skirti transporto priemonėms, turi būti numatytas pakankamai saugus praėjimas pėstiesiems.“

2.20. Pakeičiame 30.2 papunktį ir jį išdėstome taip:

„30.2. Krovimo aikštelėse ir platformose turi būti bent vienas išėjimas. Jei techniškai įmanoma, kiekviename krovimo aikštelių ir platformų gale turi būti išėjimas.“

2.21. Pakeičiame 31.2 papunktį ir jį išdėstome taip:

„31.2. Darbo vietos laisvo ploto matmenys turi būti apskaičiuoti taip, kad darbuotojai galėtų pakankamai laisvai judėti. Jei tai neįmanoma dėl darbo vietos ypatumų, darbuotojas turi turėti galimybę pakankamai laisvai judėti šalia darbo vietos.“

2.22. Pakeičiame 32.1 papunktį ir jį išdėstome taip:

„32.1. Darbuotojų saugai ir sveikatai užtikrinti, atsižvelgiant į darbo pobūdį ir veiklą arba esant tam tikram darbuotojų skaičiui, Buities, sanitarinių ir higienos patalpų įrengimo reikalavimų apraše nurodytu atstumu turi būti įrengta poilsio ir (arba) apšilimo patalpa. Ši nuostata netaikoma, jei dirbama patalpose, kuriose darbuotojai gali tinkamai ilsėtis pertraukų metu.“

2.23. Pakeičiame 33.2 papunktį ir jį išdėstome taip:

„33.2. Jei persirengimo kambariai pagal šių nuostatų 17.1 papunktį nereikalingi, kiekvienam darbuotojui turi būti įrengta vieta drabužiams laikyti.“

2.24. Pakeičiame 34 punktą ir jį išdėstome taip:

„34. Dušai ir praustuvai:

34.1. Darbuotojams, jei to reikia dėl darbo pobūdžio ar higienos, turi būti įrengti tinkami dušai. Dušų kambariai turi būti įrengti atskirai vyrams ir moterims arba tam tikrais atvejais jiems turi būti sudaryta galimybė atskirai naudotis dušų kambariais.

34.2. Dušų kambariai turi būti pakankamai dideli, kad kiekvienas darbuotojas galėtų be kliūčių prausti pagal higienos reikalavimus. Į juos turi būti tiekiamas karštas ir šaltas vanduo.

34.3. Jei dušai pagal šių nuostatų 34.1 papunktį nereikalingi, netoli darbo vietų ir persirengimo kambarių turi būti įrengta pakankamai praustuvų su tekančiu vandeniu (jei būtina – karštu vandeniu). Praustuvai turi būti įrengti vyrams ir moterims atskirai arba turi būti sudaryta galimybė jiems atskirai naudotis, kai to reikia dėl etikos.

34.4. Jei patalpos, kuriose įrengti dušai ar praustuvai, yra atskirtos nuo persirengimo kambarių, turi būti nesunku iš vienos patalpos patekti į kitą.“

2.25. Pakeičiame 36.2 papunktį ir jį išdėstome taip:

„36.2. Pirmosios medicinos pagalbos patalpose turi būti reikalingi pirmajai medicinos pagalbai suteikti įrenginiai ir priemonės, į patalpas turi būti lengvai patenkama su neštuvais. Šios patalpos turi būti paženklintos ir nurodytos kelrodžiais, kaip nustatyta Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatuose.“

2.26. Pakeičiame 37 punktą ir jį išdėstome taip:

„37. Darbovietės lauke (specialieji reikalavimai):

37.1. Darbo vietos, judėjimo keliai ir kitos vietos arba įrenginiai, esantys lauke, kur darbuotojai dirba arba gali būti darbo metu, turi būti įrengti taip, kad būtų užtikrintas saugus pėsčiųjų ir transporto priemonių eismas. Šių nuostatų 28, 29 ir 30 punktai taikomi judėjimo keliams, esantiems įmonės teritorijoje, vedantiems į nuolatinės darbo vietas, taip pat judėjimo keliams, naudojamiems įmonės įrenginių nuolatinei priežiūrai ir kontrolei bei vedantiems į krovimo aikšteles ir platformas. Šių nuostatų 28 punkto reikalavimai taikomi ir darbovietėms lauke.

37.2. Darbovietėse, esančiose lauke, jei nepakanka dienos šviesos, turi būti įrengtas tinkamas dirbtinis apšvietimas, atitinkantis parametrus, nustatytus Lietuvos higienos normoje HN 98:2014 „Natūralus ir dirbtinis darbo vietų apšvietimas. Apšvietos mažiausios ribinės vertės ir bendrieji matavimo reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 24 d. įsakymu Nr. 277 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 98:2014 „Natūralus ir dirbtinis darbo vietų apšvietimas. Apšvietos mažiausios ribinės vertės ir bendrieji matavimo reikalavimai“ patvirtinimo“.

2.27. Pakeičiame IV skyriaus pavadinimą ir jį išdėstome taip:

„IV SKYRIUS

PRIVALOMIEJI MINIMALŪS SAUGOS IR SVEIKATOS REIKALAVIMAI, TAIKOMI ESAMOMS DARBOVIETĖMS“.

2.28. Pakeičiame 40.1 papunktį ir jį išdėstome taip:

„40.1. Atsižvelgiant į darbo pobūdį ir veiklą arba esant tam tikram darbuotojų skaičiui, Buities, sanitarinių ir higienos patalpų įrengimo reikalavimų apraše nurodytu atstumu turi būti įrengta poilsio ir (arba) apšilimo patalpa ar atitinkamai poilsio zona. Ši nuostata netaikoma, jei dirbama patalpose, kuriose darbuotojai gali tinkamai ilsėtis pertraukų metu.“

2.29. Pakeičiame 41.1 papunktį ir jį išdėstome taip:

„41.1. Buities, sanitarinių ir higienos patalpų įrengimo reikalavimų apraše nurodytu atstumu turi būti įrengtos specialios patalpos su pakankamu tualetų ir praustuvų skaičiumi ir, atsižvelgiant į darbuotojų darbo pobūdį ir veiklą, dušais.“

Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Sveikatos apsaugos ministras

Linas Kukuraitis
Aurelijus Veryga

